

13 BIBLIOGRAFIE

- Allard, P. – Hamon, C. – Bonnardin, S. – Cayol, N. – Chartier, M. – Coudart, A. – Dubouloz, J. – Gomart, L. – Hachem, L. – Ilett, M. – Meunier, K. – Monchablon, C. – Thevenet, C. 2013: Linear Pottery domestic space: taphonomy, distribution of finds and economy in the Aisne valley settlements. In: C. Hamon – P. Allard – M. Ilett ed., *The Domestic Space in Linear Pottery (LBK) Settlements*. Rahden/ Westfalen: VML, Verlag Marie Leidorf.
- Andrews, P. 1997: Excavations at Hamwic. Volume 2: excavations at Six Dials. Council for British Archaeology Research Report 109, London: Council for British Archaeology.
- Antonín, R. 2012: České země za posledních Přemyslovců I. (1192–1253). Praha: Libri.
- Antonín, R. 2014: From Warrior to Knight: The Paths of Chivalric Culture in Central European Space Using the Example of the Bohemian Lands. *Czech and Slovak Journal of Humanities, Historica* 2014/1, 8–18.
- Antonín, R. 2017: The Ideal Ruler in Medieval Bohemia. *East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450, Volume 44*, Leiden – Boston: Brill. <https://doi.org/10.1163/9789004341128>
- Balcárková, A. 2006: Nůž v raném středověku na příkladu nálezů z Břeclavi – Pohanska. Brno: bakalářská diplomová práce (Masarykova univerzita, Filozofická fakulta).
- Balcárková, A. – Dresler, P. – Macháček, J. 2017: Povelkomoravská a mladohradištní keramika v prostoru dolního Podvyjí. *Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity = Opera Facultatis philosophicae Universitatis Masarykianae*, 476. Brno: Masarykova univerzita. <https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-8866-2017>
- Bartels, M. H. 2009: Early medieval glass linen smoothers from the emporium of Deventer (the Netherlands). A comparative study of the context and use of glass linen smoothers in Deventer, the Low Countries and northwestern Europe (AD 700–1200). In: H. Clevis ed., *Medieval material culture: studies in honour of Jan Thijssen*, Zwolle: I.C.W., 95–113.
- Baxter, M. J. 1994: *Exploratory Multivariate Analysis in Archaeology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Bialeková, D. 1977: Sporen von slawischen Fundplätzen in Pobedim (Typologie und Datierung). *Slovenská archeológia* 25, 103–160.
- Böhme, H. W. 1993: Adelsgräber im Frankenreich: archäologische Zeugnisse zur Herausbildung einer Herrschicht unter den merowingischen Königen. *Jahrbuch des RGZM* 40/2, 397–534.
- Bourke, C. 1980: Early Irish Hand-Bells. *The Journal of the Royal Society of Antiquaries of Ireland* 110, 52–66.
- Brather, S. 2008: Archäologie der westlichen Slawen: Siedlung, Wirtschaft und Gesellschaft im früh- und hochmittelalterlichen Ostmitteleuropa. *Ergänzungsbände zum Reallexikon der germanischen Altertumskunde* Bd 61. Berlin – New York: Walter de Gruyter. <https://doi.org/10.1515/9783110209952>
- Brisbane, M. 1988: Hamwic (Saxon Southampton): an 8th century port and production centre. In: R. Hodges – B. Hobley ed., *The rebirth of towns in the west AD 700–1050*, Research Report edn., Council for British Archaeology. London: Council for British Archaeology, 101–108.
- Bronk Ramsey, C. – Lee, S. 2013: Recent and Planned Developments of the Program OxCal. *Radiocarbon* 55/2, 720–730. <https://doi.org/10.1017/S0033822200057878>
- Březinová, H. – Přichystalová, R. 2014: Úvahy o textilní výrobě na Pohansku na základě analýzy nálezů textilních fragmentů a předmětů souvisejících se sprádaním a tkaním. *Památky archeologické CV*, 155–214.
- Bubeník, J. 1988: Slované osídlení středního Poohří. Text. *Obrazové přílohy*. Praha: Archeologický ústav ČSAV.
- Bücker, C. – Hoepfer, M. – Höneisen, M. – Schmaedecke, M. 1998: Hof, Weiler, Dorf. In: K. Fuchs ed., *Die Alamannen*, Stuttgart: Theiss, 311–322.
- Buko, A. 1990: *Ceramika wczesnopolska. Wprowadzenie do badań*. Wrocław: Zakład Narodowy im. Ossolińskich – Wydawnictwo.
- Burzler, A. 2000: Archäologische Beiträge zum Nobilifizierungsprozess in der jüngeren Merowingerzeit. *Materialhefte zur bayerischen Vorgeschichte Reihe A, Fundinventare und Ausgrabungsbefunde* Bd 77. Kallmünz/Opf.: Verlag Michael Lassleben.
- Capelle, T. 1985: Programmatisches zu einer Untersuchung frühgeschichtlicher Bauopfer. *Frühmittelalterliche Studien. Jahrbuch des Instituts für Frühmittelalterforschung der Universität Münster* 19, 498–501. <https://doi.org/10.1515/fmst-1985-0120>

- Čáp, P. – Dresler, P. – Macháček, J. – Přichystalová, R. 2010: Grossmährische Kirchen in Pohansko bei Břeclav. In: L. Poláček – J. Maříková-Kubková ed., Frühmittelalterliche Kirchen als archäologische und historische Quelle, Internationale Tagungen in Mikulčice 8. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, 187–204.
- Čiháková, J. – Müller, M. 2020: Malostranská rotunda svatého Václava v Praze. Praha: Národní památkový ústav.
- Dančová, V. 2016: Středověké stavební obětiny ve světle archeologie. Praha: bakalářská diplomová práce (Univerzita Karlova, Filozofická fakulta).
- Delvaux, M. C. 2017: Patterns of Scandinavian Bead Use between the Iron Age and the Viking Age, ca. 600–1000 C.E. *Beads: Journal of the Society of Bead Researchers* 29, 3–30.
- Delvaux, M. C. 2018: Colors of the Viking Age: A Cluster Analysis of Glass Beads from Hedeby. *Journal of Glass Studies* 60, 41–67.
- Doláková, N. – Kočár, P. – Dresler, P. – Dreslerová, G. – Kočárová, R. – Ivanov, M. – Nehyba, S. 2020: Vývoj interakce přírodního prostředí a subsistenční strategie raně středověké společnosti: Pohansko u Břeclavi a okolí. *Archeologické rozhledy* 72/4, 523–572. <https://doi.org/10.35686/AR.2020.19>
- Donat, P. 1995: Břeclav – Pohansko und die Erforschung des frühmittelalterlichen Grubenhauses in Mähren. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 40, 76–89.
- Dostál, B. 1966: Slovanská pohřebiště ze střední doby hradištní na Moravě. Praha: Academia.
- Dostál, B. 1968: K prehistorii a protohistorii Břeclavi. In: Břeclav. Dějiny města, Břeclav: Musejní spolek v Brně, 9–44.
- Dostál, B. 1970a: Severovýchodní předhradí Břeclavi-Pohanska. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 15, 117–144.
- Dostál, B. 1970b: Velkomoravské hradisko Břeclav-Pohansko. Deset let archeologických výzkumů. *Vlastivědný věstník moravský* 22, 1–28.
- Dostál, B. 1975: Břeclav – Pohansko IV. Velkomoravský velmožský dvorec. *Spisy University J. E. Purkyně v Brně, Filozofická fakulta* 208. Brno: Universita J. E. Purkyně.
- Dostál, B. 1978: Dvacet let archeologického výzkumu Břeclavi-Pohanska 1958–1978. *Vlastivědný věstník moravský XXX/2*, 129–157.
- Dostál, B. 1979: K opevnění hradiska Břeclavi-Pohanska. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 24, 73–93.
- Dostál, B. 1982a: Drobná pohřebiště a rozptýlené hroby z Břeclavi-Pohanska. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 27, 135–201.
- Dostál, B. 1982b: K časně slovanskému osídlení Břeclavi-Pohanska. *Studie Archeologického ústavu Československé akademie věd v Brně X/2*. Praha: Academia.
- Dostál, B. 1983: Železné sekerovitě hřivny z Břeclavi – Pohanska. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 28, 171–199.
- Dostál, B. 1985: Břeclav – Pohansko III. Časně slovanské osídlení. *Spisy Univerzity J. E. Purkyně v Brně, Filozofická fakulta* 261. Brno.
- Dostál, B. 1986: Velké zahloubené stavby z Břeclavi-Pohanska. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 31, 97–137.
- Dostál, B. 1987: Obytné zemnice z řemeslnického areálu Břeclavi-Pohanska. *Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E* 32.
- Dostál, B. 1988: Velmožské dvorce ve struktuře velkomoravského státu. *Slovenská archeológia* 36/1, 283–290.
- Dostál, B. 1990: Velkomoravské studny z řemeslnického areálu Břeclavi-Pohanska. *Archeologické rozhledy XLII*, 376–390.
- Dostál, B. 1993a: Ein Handwerkliches Areal des 9. Jh. in Břeclav-Pohansko (Mähren). In: *Actes du XIIe Congrès ISPP*, 4, Bratislava: Institut archéologique de l'Académie Slovaque des Sciences à Nitra, 220–225.
- Dostál, B. 1993b: Velkomoravský řemeslnický areál v Břeclavi-Pohansku. *Jižní Morava* 29, 31–53.
- Dostál, B. – Kalousek, F. – Macháček, J. 2008: Die Kirche von Pohansko bei Břeclav (Mähren). In: M. Pippal – F. Daim ed., *Die frühmittelalterlichen Wandmalereien Mährens und der Slowakei. Archäologischer Kontext und herstellunstechnologische Analyse, Monographien zur Frühgeschichte und Mittelalterarchäologie* 12. Innsbruck: Universitätsverlag Wagner, 63–77.
- Dostál, B. – Vignatiiová, J. – Šik, A. 1977: Výzkumy v Břeclavi – Pohansku v roce 1975. *Přehled výzkumů* 20/1975, 56–58.
- Dostál, B. – Vignatiiová, J. – Šik, A. 1980: Břeclav – Pohansko 1977. *Přehled výzkumů* 22/1977, 72–74.
- Dresler, P. 2011: Opevnění Pohanska u Břeclavi. *Dissertationes Archeologicae Brunenses/Pragensesque* 11. Brno: Masarykova univerzita.
- Dresler, P. 2016: Břeclav-Pohansko VIII. Hospodářské zázemí centra nebo jen osady v blízkosti centra? Brno: Masarykova univerzita.
- Dresler, P. – Beran, V. 2019: Zemědělské nástroje raně středověkého obyvatelstva Pohanska u Břeclavi. *Památky archeologické* 110, 237–306.
- Dresler, P. – Humlová, B. – Macháček, J. – Rybníček, M. – Škojec, J. – Vrbová-Dvorská, J. 2010: Dendrochronologické datování raně středověké aglomerace na Pohansku u Břeclavi. In: Š. Ungerman – R. Přichystalová ed., *Zaměřeno na středověk. Zdeňkovi Měřinskému k 60. narozeninám*. Praha: Lidové noviny, 112–138.
- Dresler, P. – Macháček, J. 2008a: Digitální dokumentace archeologického výzkumu opevnění. In: J. Macháček ed., *Počítačová podpora v archeologii* 2, Brno – Praha – Plzeň: Ústav archeologie a muzeologie, Filozofická fakulta Masarykovy Univerzity, 237–251.
- Dresler, P. – Macháček, J. 2008b: The hinterland of an Early Mediaeval centre at Pohansko near Břeclav. In: L. Poláček ed., *Das wirtschaftliche Hinterland der frühmittelalterlichen Zentren*, *Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno* 31. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, 313–325.

- Dresler, P. – Macháček, J. 2014:* Výzkum polykulturní lokality Kostice – Zadní hrúd v roce 2013. *Jižní Morava* 50/53, 350–354.
- Dresler, P. – Macháček, J. – Přichystalová, R. 2008:* Die Vorkurgen des frühmittelalterlichen Zentralortes in Pohansko bei Břeclav. In: I. Boháčová – L. Poláček ed., *Burg – Vorkurg – Suburbium: zur Problematik der Nebenareale frühmittelalterlicher Zentren. Internationale Tagungen in Mikulčice VII.* Brno: Archeologický ústav AV ČR, 229–270.
- Dresler, P. – Přichystalová, R. – Macháček, J. 2014:* Archeologický výzkum severovýchodního předhradí Pohanska u Břec-lavi 2012–2013. *Jižní Morava* 50/53, 45–56.
- Drozdová, E. 2005:* Břeclav – Pohansko VI. Slovanští obyvatelé velkomoravského hradiska Pohansko u Břec-lavi. Brno: Masarykova univerzita.
- Eger, C. – Khalil, L. 2013:* Bead jewellery of late-roman and byzantine time in the province of Arabia: the beads and pendants of glass, stone and organic materials from the Rock Chamber necropolis at Khirbat Yajuz, Jordan. *Zeitschrift für Orient-Archäologie* 6, 156–181.
- Elmshäuser, K. 1993:* Untersuchungen zum Staffelseer Urbar In: W. Rösener ed., *Strukturen der Grundherrschaft im frühen Mittelalter, Veröffentlichungen des Max-Planck-Instituts für Geschichte* 92, Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 335–369.
- Ernée, M. 2008:* Praveké kulturní souvrství jako archeologický pramen. *Památky archeologické. Supplementum* 20. Praha.
- Frey, K. 2013:* Das mittelalterliche Dorf Kausche und der ostsiedlungszeitliche Landesausbau in der südlichen Niederlausitz: Ergebnisse der Ausgrabungen im Vorfeld des Braunkohlentagebaus. *Forschungen zur Archäologie im Land Brandenburg.* Wünsdorf: Brandenburgisches Landesamt für Denkmalpflege und Archäologisches Landesmuseum.
- Frolíková-Kaliszová, D. 2000:* Pokus o analýzu slovanského pohřebiště v Praze-Motole. *Památky archeologické XCI/1*, 201–249.
- Galuška, L. – Macháček, J. – Pieta, K. – Sedláčková, H. 2012:* The Glass of Great Moravia: Vessel and Window Glass, and Small Objects. *Journal of Glass Studies* 54, 61–92.
- Gauert, A. 1965:* Zur Struktur und Topographie der Königspfalzen. In: *Deutsche Königspfalzen. Beiträge zu ihrer historischen und archäologischen Erforschung. Zweiter Band,* Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht, 1–60.
- Gaut, B. 2011:* Vessel Glass and Evidence of Glassworking. In: D. Skre ed., *Things from the Town: Artefacts and Inhabitants in Viking-age Kaupang, Kaupang Excavation Project Publication Series* 3, Oslo: Aarhus University Press & the Kaupang Excavation Project, University of Oslo, 169–271.
- Geisler, H. 1996:* Haus und Hof der Franken. In: *Die Franken. Wegbereiter Europas,* Mainz: Verlag P. von Zabern, 769–773.
- Graham-Campbell, J. – Valor, M. 2008:* The archaeology of Medieval Europe. *Acta Jutlandica.* Aarhus – Oakville – Lancaster: Aarhus University Press – Oxbow Books.
- Graus, F. 1953:* Velkomoravská říše. *Český lid* 40/4, 146–151.
- Graus, F. 1960:* Rozprava. In: *Referáty o pracovních výsledcích československých archeologů za rok 1959. Část II. Korespondenční a rozpravy,* Liblice: Československá akademie věd. Archeologický ústav, 106–107.
- Hall, M. A. 2016:* Board Games in Boat Burials: Play in the Performance of Migration and Viking Age Mortuary Practice. *European Journal of Archaeology* 19/3, 439–455. <https://doi.org/10.1080/14619571.2016.1175774>
- Hamerow, H. 2010:* Herrenhöfe in Anglo-Saxon England. In: *Herrenhöfe und die Hierarchie der Macht im Raum südlich und östlich der Nordsee von der vorrömischen Eisenzeit bis zum frühen Mittelalter und zur Wikingerzeit, Settlement and Coastal Research in the Southern North Sea Region* 33, Rahden/Westf.: Lower Saxony Institute for Historical Coastal Research, Wilhelmshaven, 111–999.
- Hanuliak, M. 1990:* Aussagefähigkeiten archäologischer Quellen aus Flachgräberfeldern des 9.–12. Jahrhunderts. *Slovenská archeológia XXXVIII*, 147–192.
- Hanuliak, M. 2004:* Velkomoravské pohrebiská. *Pochovávanie v 9.–10. storočí na území Slovenska.* Nitra: Archeologický ústav SAV, Nitra.
- Havlíček, P. 2001:* Geologická stavba velkomoravského mocenského centra Břeclav-Pohansko a jeho okolí. *Zprávy o geologických výzkumech v roce 2000* 34, 71–73.
- Havlík, L. 1978:* Morava v 9.–10. století. K problematice politického postavení, sociální a vládní struktury a organizace. *Studie ČSAV č. 7.* Praha: Academia.
- Hebák, P. – Hustopecký, J. 1987:* Vícerozměrné statistické metody s aplikacemi. Praha: SNTL.
- Hedenstierna-Jonson, C. – Kjellström, A. 2014:* The urban woman: on the role and identity of women in Birka. In: N. L. Coleman – N. Løkka ed., *Kvinner i vikingtid.* Oslo: Scandinavian Academic Press, 187–208.
- Hejna, A. 1965:* K situační a stavební formaci feudálního sídla v Evropě. *Památky archeologické LVI/2*, 513–583.
- Herold, H. 2012:* Fortified Settlements of the 9th and 10th Centuries ad in Central Europe: Structure, Function and Symbolism. *Medieval Archaeology* 56/1, 60–84. <https://doi.org/10.1179/0076609712Z.0000000003>
- Herrmann, J. 1986a:* Wegbereiter einer neuen Welt – der Welt der Staaten und Völker des europäischen Mittelalters. In: J. Herrmann ed., *Welt der Slawen. Geschichte, Gesellschaft, Kultur.* Leipzig – Jena – Berlin: Urania-Verlag, 41–56.
- Herrmann, J. 1986b:* *Welt der Slawen: Geschichte, Gesellschaft, Kultur.* München: C. H. Beck.
- Herrmann, M. – Zambanini, S. – Kampel, M. 2010:* Image-Based Measurement of Ancient Coins, in B. Frischer – J. Webb Crawford – D. Koller eds., *Making History Interactive. Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA). Proceedings of the 37th International Conference* edn., 117–121.
- Hošek, J. – Profantová, N. – Šilhová, A. – Ottenwelter, E. 2007:* Bohemian so-called surgical early medieval knives. *Metallography* 07, *Acta Metallurgica Slovaca* 1/2007, XIII, 932–937.

- Hrdina, K. – Bláhová, M. – Fiala, Z. 1972:* Kosmova kronika česká. Členská knižnice. Praha: Svoboda.
- Hrubý, V. 1955:* Staré Město. Velkomoravské pohřebiště „Na valách“. Monumenta Archaeologica 3. Praha: Nakladatelství Československé akademie věd.
- Hrubý, V. 1971:* František Kalousek a velkomoravské Pohansko. Sborník prací filosofické fakulty brněnské university E 16, 29–34.
- Jan, L. 2006:* Václav II. a struktury panovnické moci. Knižnice Matice moravské s 18. Brno: Matice moravská.
- Jan, L. 2007:* K počátkům české šlechty. Družina, beneficium, pozemkové vlastnictví. In: M. Nodl – M. Wihoda ed., Šlechta, moc a reprezentace ve středověku. Colloquia mediaevalia Pragensia 9, 45–52.
- Jan, L. 2009:* Hereditas, výsluha, kastelanie. Několik poznámek k terminologii a metodologii současné historiografie přemyslovského období. Časopis Matice moravské 128/2, 461–472.
- Jankuhn, H. 1986:* Haithabu. Ein Handelsplatz der Wikingerzeit. Neumünster: Karl Wachholtz.
- Ježek, M. – Zavřel, J. 2013:* Touchstones in graves from the Avar and Great Moravian periods. Archäologisches Korrespondenzblatt 43/1, 117–129.
- Jørgensen, L. 2003:* Manor and Market at Lake Tissø in the Sixth to Eleventh Centuries: The Danish ‘Productive’ Sites. In: T. Pestell – K. Ulmschneider ed., Markets in early medieval Europe: trading and ‘productive’ sites, 650–850. Macclesfield: Windgather, 175–207. <https://doi.org/10.2307/j.ctv138wtdg.21>
- Jørgensen, L. 2009:* Pre-Christian cult at aristocratic residences and settlement complexes in southern Scandinavia in the 3rd–10th centuries AD. In: U. v. Freeden – H. Friesinger – E. Wamers ed., Glaube, Kult und Herrschaft. Phänomene des Religiösen im 1. Jahrtausend n. Chr. in Mittel- und Nordeuropa. Akten des 59. Internationalen Sachsensymposiums und der Grundprobleme der frühgeschichtlichen Entwicklung im Mitteldonauraum. Bonn: Habelt, 329–354.
- Jørgensen, L. 2010a:* Gudme and Tissø: Two magnates’ complexes in Denmark from the 3rd to the 11th century AD. In: B. Ludowici – S. Kleingärtner – H. Jöns – M. Hardt ed., Trade and communication networks of the First Millennium AD in the northern part of Central Europe: central places, beach markets, landing places and trading centres, Neue Studien zur Sachsenforschung I. Hannover: Niedersächsisches Landesmuseum, Hannover, 273–286.
- Jørgensen, L. 2010b:* Two magnates’ complexes in Denmark from the 3rd to the 11th century AD. In: B. Ludowici ed., Trade and communication networks of the first millennium AD in the northern part of Central Europe, Neue Studien zur Sachsenforschung I, Stuttgart: Konrad Theiss, 273–286.
- Kalousek, F. 1971:* Břeclav – Pohansko I. Velkomoravské pohřebiště u kostela. Archeologické prameny z pohřebiště. Spisy University J. E. Purkyně v Brně, Filosofická fakulta 169. Brno: Universita J.E. Purkyně.
- Kavánová, B. 1976:* Slovanské ostruhy na území Československa. Studie Archeologického ústavu Československé akademie věd v Brně 4/3. Praha: Academia.
- Kavánová, B. 1985:* Velké kúlové nadzemní stavby z doby hradištní z Mikulčic. Památky archeologické LXXVI/2, 398–427.
- Kavánová, B. 1995:* Knochen- und Geweihindustrie in Mikulčice. In: F. Daim – L. Poláček ed., Studien zum Burgwall von Mikulčice. Band I. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, 113–378.
- Kavánová, B. – Vitula, P. 1990:* Břeclav – Poštorná, pohřebiště a sídliště střední doby hradištní. In: Pravěk a slovanské osídlení Moravy. Sborník k 80. narozeninám Josefa Poulíka, Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, Archeologický ústav ČSAV v Brně, 327–352.
- Kieseler, A. 2017:* Die Eisenschüsseln vom schlesischen Typ im westslawischen Raum – ein Überblick. In: F. Biermann – T. Kersting – A. Klammt ed., Religion und Gesellschaft im Nördlichen Westslawischen Raum. Langenweißbach: Beier & Beran. Archäologische Fachliteratur, 311–348.
- Kind, T. 2002:* Archäologische Funde von Teilen der Reitausrüstung aus Europa und ihr Beitrag zur Kultur- und Sozialgeschichte der Ottonenzeit. In: J. Henning ed., Europa im 10. Jahrhundert. Archäologie einer Aufbruchzeit, Mainz: Verlag Philipp von Zabern, 283–300.
- Klanica, Z. 2006a:* Nechvalín, Prušánky. Čtyři slovanská pohřebiště. Díl I. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno.
- Klanica, Z. 2006b:* Nechvalín, Prušánky. Čtyři slovanská pohřebiště. Díl II. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno.
- Klápště, J. 2005:* Proměna českých zemí ve středověku. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Klápště, J. 2009:* Die Frühzeit des böhmischen Adels aus der Sicht eines Archäologen. In: S. Brather ed., Historia archaeologica: Festschrift für Heiko Steuer zum 70. Geburtstag Ergänzungsbände zum Reallexikon der Germanischen Altertumskunde 70, Berlin – New York: Walter de Gruyter, 527–546. <https://doi.org/10.1515/9783110223385.525>
- Klápště, J. 2011:* The Czech Lands in Medieval Transformation. East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450, Volume 17. Leiden – Boston: Brill.
- Koad, P. – Chumkiew, S. – Tina, F. – Sutthakiet, O. – Kamsen, R. – Jaroensutasinee, M. – Jaroensutasinee, K. 2015:* Image Analysis Technique: A Tool for Shell Measurement of Oysters, Proceedings of the 41st Congress on Science and Technology of Thailand (STT41) Nakhon Ratchasima, 411–420.
- König, T. 2020:* Jiří Macháček – Martin Wihoda ed., 2019. The fall of Great Moravia: who was buried in grave H153 at Pohansko near Břeclav? Leiden: Brill. Antiquity 94/378, 1667–1668. <https://doi.org/10.15184/aqy.2020.205>
- Košta, J. – Hošek, J. – Dresler, P. – Macháček, J. – Přichystalová, R. 2019:* Velkomoravské meče z Pohanska u Břeclavi a okolí – nová revize. Památky archeologické 110, 173–235.
- Košťutová, B. 2011:* Vztah člověka a krajiny v raném středověku na příkladu Pohanska u Břeclavi. Brno: magisterská diplomová práce (Masarykova univerzita, Filozofická fakulta).

- Kouřil, P. 2005:* Die frühmittelalterliche Elite bei den Völkern des östlichen Mitteleuropas: (mit einem speziellen Blick auf die großmährische Problematik): Materialien der internationalen Fachkonferenz: Mikulčice 25.–26. 5. 2004. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 25. Brno: Archäologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik.
- Kouřil, P. 2006:* Zu einigen Äußerungen de materiellen Nomadenkultur auf dem Mikulčicer Burgwall. Přehled výzkumů 47, 69–76.
- Kouřil, P. 2014:* Archeologické doklady křesťanství v památkách hmotné kultury 9. až 10. století na Moravě se zaměřením na křížky. In: P. Kouřil ed., Cyrilometodějská misie a Evropa – 1150 let od příchodu soluňských bratří na Velkou Moravu, Brno: Archeologický ústav Akademie věd České republiky, Brno, 102–113.
- Kouřil, P. 2016:* Staří Maďaři a jejich podíl na kolapsu a pádu Velké Moravy aneb Spojenci, sousedé, nepřátelé. In: J. Macháček – M. Wihoda ed., Pád Velké Moravy aneb Kdo byl pohřben v hrobu I53 na Pohansku u Břeclavi. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 102–143.
- Krumphanzlová, Z. 1966:* Der Ritus der slawischen Skelettfriedhöfe der mittleren und jüngeren Burgwallzeit in Böhmen. Památky archeologické LVII/1, 277–327.
- Krumphanzlová, Z. 1971:* Počátky křesťanství v Čechách ve světle archeologických pramenů. Památky archeologické LXII/2, 406–456.
- Kučerovská, T. 1980:* Die Zahlungsmittel in Mähren im 9. und 10. Jahrhundert. In: B. Chropovský ed., Rapports du IIIe Congrès international d'archéologie slave. Bratislava 7–14 septembre 1975, vol. 2. Bratislava, 211–229.
- Kučerovská, T. 1989:* Archeologické nálezy k vývoji peněžní směny ve velkomoravské říši. Numizmatický sborník 18, 19–54.
- Kunz, L. 2004:* Obilní jámy: konzervace obilí na dlouhý čas v historické zóně eurosibiřského a mediteránního rolnictví. Rožnov pod Radhoštěm: Valašské muzeum v přírodě.
- Květina, P. – Řídký, J. 2017:* Neolithic settlement space: waste, deposition and identity. In: D. Sosna – L. Brunčíková ed., Archaeologies of Waste. Encounters with the unwanted. Oxford: Oxbow Books, 127–144.
- Lambers, K. – Remondino, F. 2008:* Optical 3D Measurement Techniques in Archaeology: Recent Developments and Applications, in A. Posluschny – K. Lambers – I. Herzog eds., Layers of Perception. Proceedings of the 35th International Conference on Computer Applications and Quantitative Methods in Archaeology (CAA). Bonn: Rudolf Habelt Verlag, 27–35.
- Laval, F. 2016:* Co je kostel? K počátkům šlechtických sídel českého středověku. Archeologické rozhledy 68/1, 47–90.
- Loveluck, C. 2007:* Depositional patterns of artefacts and faunal remains, site taphonomy and establishing limits of inference from the data. In: C. Loveluck – D. Atkinson ed., The Early Medieval Settlement Remains from Flixborough, Lincolnshire: The Occupation Sequence, C. AD 600–1000. Exeter: Oxbow Books.
- Macek, J. 1997:* Česká středověká šlechta. Praha: Argo.
- Macháček, J. 2000:* K absolutní a relativní chronologii keramiky středodunajské kulturní tradice na jižní Moravě. Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity M 5, 15–55.
- Macháček, J. 2001a:* Studie k velkomoravské keramice. Metody, analýzy a syntézy, modely. Brno: Masarykova univerzita.
- Macháček, J. 2001b:* Zpráva o archeologickém výzkumu Břeclav-Libivá 1995–1998. In: Z. Měřinský ed., Archaeologia mediaevalis Moravica et Silesiana I/2000, Konference Pohansko 1999. Brno: Masarykova univerzita, 39–62.
- Macháček, J. 2002a:* Břeclav – Pohansko V. Sídlištní aglomerace v Lesní školce. Digitální katalog archeologických pramenů. Spisy Masarykovy univerzity v Brně, Filozofická fakulta 340. Brno: Masarykova univerzita.
- Macháček, J. 2002b:* Die neue Funde der ältesten verzierten frühslawischen Keramik in Mähren. In: M. Guštin ed., Frühe Slawen. Frühmittelalterliche Keramik am Rand der Ostalpen, Ljubljana: Narodni muzej Slovenije, 177–181.
- Macháček, J. 2005:* Raně středověké Pohansko u Břeclavi: munitio, palatium, nebo emporium moravských panovníků? Archeologické rozhledy 57/1, 100–138.
- Macháček, J. 2007a:* Early medieval centre in Pohansko near Břeclav/Lundeburg: munitio, emporium or palatium of the rulers of Moravia? In: J. Henning ed., Post-Roman Towns, Trade and Settlement in Europe and Byzantium, Vol. 1: The Heirs of the Roman West, Berlin, 473–498. <https://doi.org/10.1515/9783110218848.3.473>
- Macháček, J. 2007b:* Pohansko bei Břeclav. Ein frühmittelalterliches Zentrum als sozialwirtschaftliches System. Studien zur Archäologie Europas. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH.
- Macháček, J. 2008:* Palatium der mährischen Herrscher in Pohansko bei Břeclav. Quaestiones Mediaevi Novae vol. 13, 107–125.
- Macháček, J. 2010:* The Rise of Medieval Towns and States in East Central Europe: Early Medieval Centres as Social and Economic Systems. East Central and Eastern Europe in the Middle Ages, 450–1450, Volume 10. Leiden – Boston: Brill. <https://doi.org/10.1163/ej.9789004182080.i562>
- Macháček, J. 2011:* Fünfzig Jahre archäologische Ausgrabungen in Pohansko bei Břeclav, In: J. Macháček – Š. Ungerman ed., Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa, Studien zur Archäologie Europas 14. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, 15–33.
- Macháček, J. 2015:* Ein Gegenstand unbekannter Funktion im Kontext der großmährischen und karolingisch-pannonischen Elitengräber. In: O. Heinrich-Tamáska – H. Herold – P. Straub – T. Vida ed., Castellum, civitas, urbs: Zentren und Eliten im frühmittelalterlichen Ostmitteleuropa, Castellum pannonicum pelsonense 6. Budapest: Verlag Marie Leidorf GmbH, 265–276.
- Macháček, J. 2016:* Velkomoravská rotunda na Pohansku a její zakladatel. In: J. Macháček – M. Wihoda ed., Pád Velké Moravy aneb Kdo byl pohřben v hrobu I53 na Pohansku u Břeclavi. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 10–53.

- Macháček, J. – Balcárková, A. – Čáp, P. – Dresler, P. – Přichystal, A. – Přichystalová, R. – Schuplerová, E. – Sládek, V. 2014: Velkomoravská rotunda z Pohanska u Břeclavi. *Památky archeologické* 105/1, 87–153.
- Macháček, J. – Balcárková, A. – Dresler, P. – Milo, P. 2013: Archeologický výzkum raně středověkého sídliště Kostice – Zadní hrád v letech 2009–2011. *Archeologické rozhledy* LXV/4, 735–775.
- Macháček, J. – Doláková, N. – Dresler, P. – Havlíček, P. – Hladilová, Š. – Přichystal, A. – Roszková, A. – Smolíková, L. 2007: Raně středověké centrum na Pohansku u Břeclavi a jeho přírodní prostředí. *Archeologické rozhledy* 59, 278–314.
- Macháček, J. – Dresler, P. – Přichystalová, R. 2018: Das Ende Großmährens – Überlegungen zur relativen und absoluten Chronologie des ostmitteleuropäischen Frühmittelalters. *Praehistorische Zeitschrift* 93/2, 307–348. <https://doi.org/10.1515/pz-2018-0010>
- Macháček, J. – Dresler, P. – Přichystalová, R. – Sládek, V. 2016: Břeclav – Pohansko VII. Kostelní pohřebiště na severovýchodním předhradí. *Spisy Filozofické fakulty Masarykovy univerzity* 455. Brno: Masarykova univerzita. <https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-8455-2015>
- Macháček, J. – Dresler, P. – Rybníček, M. 2013: Dendrochronologische Datierung der frühmittelalterlichen Agglomeration in Pohansko bei Břeclav und der so genannte Blatnica-Mikulčice-Horizont. In: S. Mozdioch – M. Dulinicz ed., *Frühe slawische Siedlungen in Mitteleuropa (6.–9. Jahrhundert) im Lichte naturwissenschaftlicher Datierung*. Wrocław: Institute of Archaeology and Ethnology of the Polish Academy of Science, 151–167.
- Macháček, J. – Gregerová, M. – Hložek, M. – Hošek, J. 2007: Raně středověká kovodělná výroba na Pohansku u Břeclavi. *Památky archeologické* XCVIII, 129–184.
- Macháček, J. – Pavlovič, D. 2018: Spurs of the Bašelj type – evidence of the connection between Carniolan and Moravian elites in the Early Middle Ages. In: J. Lux – B. Štular – K. Zanier ed., *Our heritage: the Slavs*, *Vestnik XXVII*. Ljubljana: Institute for the Protection of Cultural Heritage of Slovenia, 140–159.
- Macháček, J. – Wihoda, M. 2019: The Fall of Great Moravia. Who Was Buried in Grave H153 at Pohansko near Břeclav? *East Central and Eastern Europe in the Middle Ages*, 450–1450, Volume 54. Leiden – Boston: Brill. <https://doi.org/10.1163/9789004392878>
- Macháček, J. – Wihoda, M. ed. 2016, *Pád Velké Moravy aneb Kdo byl pohřben v hrobu 153 na Pohansku u Břeclavi*. *Prameny české historie*, 2. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Makajevová, E. – Sládek, V. – Berner, M. 2017: Dental and skeletal age-at-death for Pohansko non-adult and adult individuals from the second church cemetery in Pohansko (Břeclav). In: V. Sládek – J. Macháček ed., *At the end of Great Moravia: The human skeletal inventory of the church cemetery near the second church at the Northeastern suburb of Pohansko (Břeclav, Czech Republic)*. Oxford: *British Archaeological Reports (International Series)*, 35–50.
- Mařík, J. 2009: *Libická sídelní aglomerace a její zázemí v raném středověku*. *Dissertationes Archaeologicae Brunenses/Pragensesque* 7. Praha.
- Мастыкова, А. 2020: Хрустальная многогранная бусина с поселения Картамышево-3 и контакты Среднего Поднепровья с Северным Причерноморьем в VI–VII вв. *Археологические вести* 28, 272–288. <https://doi.org/10.31600/1817-6976-2020-28-272-288>
- Mazuch, M. 2012: Výzkumy severního podhradí hradiště Valy u Mikulčic: k otázce násilného zániku velkomoravských mocenských center na počátku 10. věku. In: J. Doležel – M. Wihoda ed., *Mezi raným a vrcholným středověkem: Pavlu Kouřilovi k šedesátým narozeninám přátelé, kolegové a žáci*. Brno: Archeologický ústav AV ČR, 137–159.
- Mazuch, M. 2013: Velkomoravské keramické okruhy a tzv. mladší velkomoravský horizont v Mikulčicích. *Spisy archeologického ústavu AV ČR Brno* 45. Brno.
- Mazuch, M. – Hladík, M. – Škopál, R. 2017: Úpravy hrobových jam a dřevěné konstrukce v hrobech na pohřebištích Velké Moravy (sociální, duchovní a chronologický fenomén). Brno: Archeologický ústav AV ČR.
- Měřínský, Z. 1988: Kosočtverečné olovené křížky a jejich chronologické postavení v rámci hmotné kultury střední doby hradištní. In: V. Frolec ed., *Rodná země – Sborník k 100. výročí Musejní a vlastivědné společnosti v Brně a k 60. narozeninám PhDr. Vladimíra Nekudy, CSc.* Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně, 122–145.
- Měřínský, Z. 2011: Lidská stavební a ochranná oběť z hradu Rokštejna. In: E. Doleželová – P. Meduna ed., *Co můj kostel dnes má, nemůže kníže odnítí. Věnováno Petru Sommerovi k životnímu jubileu*. Praha: Lidové noviny.
- Metz, W. 1966: Die Königshöfe der Brevium Exempla. *Deutsches Archiv für Erforschung des Mittelalters* 22, 598–617.
- Michal, H. – Procházka, R. 2020: Axe-Shaped Currency Bars. In: L. Poláček ed., *Great Moravian Elites from Mikulčice*. Brno: Czech Academy of Sciences, Institute of Archaeology, 82–85.
- Mitterauer, M. 1960: Slawischer und bayerischer Adel am Ausgang der Karolingerzeit. *Carinthia. Mitteilungen des Geschichtsvereins für Kärnten* 150/4, 693–726.
- Nehyba, S. – Dvořáková, M. – Doláková, N. – Dresler, P. 2018: Kvartérní sedimenty na Severním předhradí lokality Pohansko u Břeclavi. *Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku* 25/1–2, 34–40. <https://doi.org/10.5817/GVMS2018-1-2-34>
- Neustupný, E. 1993: *Archaeological Method*. Cambridge: Cambridge University Press.
- Neustupný, E. 1996: Poznámky k pravěké sídlištní keramice. *Archeologické rozhledy* 48/3, 490–509.
- Neustupný, E. 1997: Syntéza struktur formalizovanými metodami – vektorová syntéza. In: J. Macháček ed., *Počítačová podpora v archeologii*. Brno, 237–258.
- Ní Lionáin, C. 2017: The detritus of life and death: re-evaluating perceptions of rubbish on an Irish Late Bronze Age enclosure. In: D. Sosna – L. Brunclíková ed., *Archaeolo-*

- gies of Waste. Encounters with the unwanted. Oxford: Ox-bow Books, 145–161.
- Novotný, B. 1963–1964: Výzkum nížinného opevnění „Petrova louka“ u Strachotína. In: J. Skutil ed., Sborník Karlu Tihelkovi. Brno: Archeologický ústav ČSAV, 167–173.
- Nowotny, E. 2011: Das frühmittelalterliche Gräberfeld von Thunau, Obere Holzweise. Untersuchungen zur Archäologie eines Grenzraumes in der späten Karolingenzeit, dizertační práce (Universität Wien).
- Paddenberg, D. 2012: Die Funde der jungslawischen Feuchtbodensiedlung von Parchim-Löddigsee, Kr. Parchim, Mecklenburg-Vorpommern: mit 15 Tabellen. Frühmittelalterliche Archäologie zwischen Ostsee und Mittelmeer 3. Wiesbaden: Reichert.
- Petr, L. – Petřík, J. – Macháček, J. – Dresler, P. – Prištláková, M. – Lendáková, Z. 2015: Vztah aluvia Dyje a ranně středověkého osídlení na Pohansku u Břeclavi: paleoekologie a geoarcheologie. In: H. Nohálová – V. Káňa – J. Březina ed., 21. Kvartér. 21st Quaternary Conference. Abstract book, Brno.
- Petrinec, M. 2009: Gräberfelder aus dem 8. bis 11. Jahrhundert im Gebiet des frühmittelalterlichen kroatischen Staates. Split: AKD d.o.o.
- Petřík, J. – Doláková, N. – Nehyba, S. – Lendáková, Z. – Prištláková, M. – Adameková, K. – Petr, L. – Dresler, P. – Macháček, J. 2014: Zaniklý meandr u Severního předhradí archeologické lokality Pohansko u Břeclavi. Geologické výzkumy na Moravě a ve Slezsku 25/1–2, 41–48. <https://doi.org/10.5817/GVMS2018-1-241>
- Petřík, J. – Petr, L. – Adameková, K. – Prištláková, M. – Potůčková, A. – Lendáková, Z. – Frączek, M. – Dresler, P. – Macháček, J. – Kalicki, T. – Lisá, L. 2019: Disruption in an alluvial landscape: Settlement and environment dynamics on the alluvium of the river Dyje at the Pohansko archaeological site (Czech Republic). Quaternary International 511, 124–139. <https://doi.org/10.1016/j.quaint.2018.04.013>
- Pieta, K. – Robak, Z. 2014: Bojná 2: nové výsledky výskumov včasnostredovekých hradísk. Archeologica Slovaca Monographiae Fontes tomus XXII. Nitra: Archeologický ústav Slovenskej akadémie vied.
- Pleiner, R. 2006: Iron in Archaeology. Early European Blacksmiths. Praha: Archeologický ústav.
- Pleterski, A. 2010: Zgodnesrednjeveška naselbina na blejski Pristavi. Tafonomija, predmeti in čas. Opera Instituti Archaeologici Sloveniae. Ljubljana: Založba ZRC.
- Pleterski, A. – Belak, M. 2002: Grobovi s Puščave nad Starim trgov pri Slovenj Gracu. Arheološki vestnik 53, 233–300.
- Pokorná, L. 2011: Die frühmittelalterliche Keramik von Břeclav-Pohansko. In: J. Macháček – Š. Ungerman ed., Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa, Studien zur Archäologie Europas 14. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, 89–103.
- Poláček, L. 2000: Holzbearbeitungswerkzeuge aus Mikulčice. In: L. Poláček ed., Studien zum Burgwall von Mikulčice. Brno: Archeologický ústav AV ČR 303–361.
- Poláček, L. – Bartošková, A. – Mazuch, M. – Hladík, M. – Látková, M. – Hajnalová, M. 2019: Das Suburbium des Burgwalls von Mikulčice. Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 40. Brno: Archäologisches Institut der Akademie der Wissenschaften der Tschechischen Republik.
- Poláček, L. – Škojec, J. – Havlíček, P. 2005: Archäologische und geologische Untersuchungen der Sanddünen am Zusammenfluss von March und Thaya, Mähren. In: L. Poláček ed., Studien zum Burgwall von Mikulčice. Brno: Archeologický ústav AV ČR, 109–175.
- Polcerová, L. – Králík, M. – Stabrava, P. 2016: Semi-automatic measurement of cremated human remains found on archaeological site of the lusatian culture near town Přibor. Pravěk Nová Řada 24, 151–174.
- Porter, S. – Roussel, M. – Soressi, M. 2016: A Simple Photogrammetry Rig for the Reliable Creation of 3D Artifact Models in the Field: Lithic Examples from the Early Upper Paleolithic Sequence of Les Cottés (France). Advances in Archaeological Practice 4/1, 71–86. <https://doi.org/10.7183/2326-3768.4.1.71>
- Prištláková, M. 2016: Žarnov ako ukazovateľ života a zániku: postdepozicné procesy, metóda výskumu a ich vplyv na kartografickú analýzu na príklade lokalít Valy u Mikulčíc a Pohansko u Břeclavi. Studia archaeologica Brunensia 21/1, 113–132. <https://doi.org/10.5817/SAB2016-1-5>
- Prištláková, M. – Milo, P. 2021: Using geophysical survey as a tool for resolving issues of the structure of the built-up area of the early medieval centre at Pohansko near Břeclav, Czech Republic. Archaeological Prospection 2021, 1–13. <https://doi.org/10.1002/arp.1811>
- Profant, M. – Profantová, N. 2004: Encyklopedie slovanských bohů a mýtů. Praha: Libri.
- Profantová, N. 2014: Power elites in 9th–10th century Bohemia. In: P. Kouřil ed., Great Morava and the beginnings of Christianity, Velká Morava, 1150 let křesťanství ve středu Evropy 1. Brno: The Institute of Archaeology of the Academy of Science of the Czech Republic, 66–73.
- Profantová, N. – Šilhová, A. 2010: Raně středověké kaptorgy v Čechách. Analýza nálezů z hrobu č. 22 na pohřebišti Klecany II. Památky archeologické CI, 283–310.
- Profantová, N. – Vích, D. 2012: Zlacený vrchlík z Bošína (okr. Ústí nad Orlicí) a problém dokladů přítomnosti raně středověké elity ve východních Čechách. In: J. Doležal – M. Wihoda ed., Mezi raným a vrcholným středověkem: Pavlu Kouřilovi k šedesátým narozeninám přátelé, kolegové a žáci. Brno: Archeologický ústav AV ČR, 197–207.
- Procházka, R. – Vařeka, P. – Merta, D. 2005: Manuál terénního archeologického výzkumu odkryvem. Popis stratigrafických jednotek. Plzeň: Katedra archeologie ZČU – Archaia Brno o.p.s.
- Přichystal, A. 2013: Lithic raw materials in prehistoric times of eastern Central Europe. Brno.
- Přichystalová, R. 2013: Nálezy olovených krížikov z Břeclavi-Pohanska. Jižní Morava 49/52, 31–43.
- Přichystalová, R. 2018: Organizácia pohrebných areálov a charakter pohrebných obradov na Pohansku pri Břeclavi

- (na základe porovnania pohrebiska pri druhom kostole a disperzných pohrebisk na južnom predhradí hradiska). *Acta Musei Nationalis Pragae – Historia* 72/1–2, 46–61.
- Přichystalová, R. – Kalová, K. – Boberová, K. 2019:* Břeclav – Pohansko IX. Pohřební areály z Jižního předhradí (archeologicko-antropologická studie). Brno: Masarykova univerzita. <https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-9354-2019>
- Reimer, P. J. – Austin, W. E. N. – Bard, E. – Bayliss, A. – Blackwell, P. G. – Bronk Ramsey, C. – Butzin, M. – Cheng, H. – Edwards, R. L. – Friedrich, M. – Grootes, P. M. – Guilderson, T. P. – Hajdas, I. – Heaton, T. J. – Hogg, A. G. – Hughen, K. A. – Kromer, B. – Manning, S. W. – Muscheler, R. – Palmer, J. G. – Pearson, C. – van der Plicht, J. – Reimer, R. W. – Richards, D. A. – Scott, E. M. – Southon, J. R. – Turney, C. S. M. – Wacker, L. – Adolphi, F. – Büntgen, U. – Capano, M. – Fahrni, S. M. – Fogtmann-Schulz, A. – Friedrich, R. – Köhler, P. – Kudsk, S. – Miyake, F. – Olsen, J. – Reinig, F. – Sakamoto, M. – Sookdeo, A. – Talamo, S. 2020:* The IntCal20 Northern Hemisphere Radiocarbon Age Calibration Curve (0–55 cal kBP). *Radiocarbon* 62/4, 725–757. <https://doi.org/10.1017/RDC.2020.41>
- Resi, H. G. 2011:* Gemstones: Cornelian, Rock Crystal, Amethyst, Fluorspar and Garnet. In: D. Skre ed., *Things from the Town: Artefacts and Inhabitants in Viking-age Kaupang*, Kaupang Excavation Project Publication Series 3, Oslo: Aarhus University Press & the Kaupang Excavation Project. University of Oslo, 143–166.
- Robak, Z. 2013:* Studia nad okuciami rzemieni w typie karolińskim: VIII-X wiek. I część. *Archaeologica Slovaca Monographiae* 18. Nitra: Archeologický ústav SAV.
- Ruttkay, A. 1976:* Waffen und Reiterausrüstung des 9. bis zur ersten Hälfte des 14. Jahrhunderts in der Slowakei (II.). *Slovenská archeológia* XXIV, 245–395.
- Shennan, S. 1988:* *Quantifying Archaeology*. Edinburgh: Edinburgh University Press.
- Schmid, K. 1998:* Geblüt, Herrschaft, Geschlechterbewusstsein: Grundfragen zum Verständnis des Adels im Mittelalter. *Vorträge und Forschungen* Bd 44. Sigmaringen: Jan Thorbecke Verlag.
- Scholkmann, B. 2003:* Die Kirche als Bestattungsplatz: Zur Interpretation von Bestattungen im Kirchenraum. In: J. Jarnut – M. Wemhoff – A. Nusser ed., *Erinnerungskultur im Bestattungsritual: archäologisch-historisches Forum, Mittelalter Studien* 3. München: Fink, 189–218.
- Schulze, H. K. 2004:* *Grundstrukturen der Verfassung im Mittelalter*, Band 1. Stuttgart: Kohlhammer.
- Schulze-Dörrlam, M. 1993:* Bestattungen in den Kirchen Großmährens und Böhmens während des 9. und 10. Jahrhunderts n. Chr. *Jahrbuch des RGZM* 40/2, 557–620.
- Sládek, V. 2016:* Portrét muže z hrobu 153: osteobiografický profil elity druhého kostela na Pohansku u Břeclavi. In: J. Macháček – M. Wihoda ed., *Pád Velké Moravy aneb Kdo byl pohřben v hrobu 153 na Pohansku u Břeclavi*. Praha: Nakladatelství Lidové noviny, 54–72.
- Sládek, V. – Macháček, J. 2017:* At the End of Great Moravia: Skeletons from the Second Church Cemetery at Pohansko-Břeclav (9th–10th Century A.D.). *British Archaeological Reports – International Series*. Oxford: BAR Publishing. <https://doi.org/10.30861/9781407315768>
- Sládek, V. – Macháček, J. – Makajevo, E. – Přichystalová, R. – Hora, M. 2018:* Body mass estimation in skeletal samples using the hybrid approach: the effect of population-specific variations and sexual dimorphism. *Archaeological and Anthropological Sciences* 10/4, 833–847. <https://doi.org/10.1007/s12520-016-0400-6>
- Sokol, V. 2006:* *Hrvatska srednjovjekovna arheološka baština od Jadrana do Save*. Zagreb: Golden marketing-Tehnička knjiga.
- Sosna, D. 2017:* Heterotopias behind the fence: landfills as relational emplacements. In: D. Sosna – L. Brunclíková ed., *Archaeologies of Waste. Encounters with the unwanted*. Oxford: Oxbow, 162–178.
- Sotáková, M. 2007:* Břeclav – Pohansko, poloha Lesní hrúd. Spracovanie a analýza fragmentov mazanice z výskumu r. 2003 a 2004. Brno: magisterská diplomová práce (Masarykova univerzita, Filozofická fakulta).
- SPSS, I. 1998:* *SPSS Categories 8.0*. Chicago: SPSS Inc.
- Staňa, Č. 2006:* *Velkomoravská pohřebiště v Rajhradě a Rajhradcích: katalog*. Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno.
- Steuer, H. 1982:* Frühgeschichtliche Sozialstrukturen in Mitteleuropa: eine Analyse der Auswertungsmethoden des archäologischen Quellenmaterials. *Abhandlungen der Akademie der Wissenschaften in Göttingen Philologisch-Historische Klasse* 3 Folge, Nr 128. Göttingen: Vandenhoeck & Ruprecht.
- Steuer, H. 2004:* Adelsgräber, Hofgrablegen und Grabraub um 700 im östlichen Merowingerreich – Widerspiegelung eines gesellschaftlichen Umbruchs. In: U. Nuber ed., *Der Südwesten im 8. Jahrhundert aus historischer und archäologischer Sicht*. Ostfildern: Thorbecke, 193–217.
- Stork, I. 1998:* Friedhof und Dorf, Herrenhof und Adelsgrab. In: K. Fuchs ed., *Die Alamannen*. Stuttgart: Theis, 290–310.
- Světlík, I. – Jull, A. J. T. – Molnár, M. – Povinec, P. P. – Kolář, T. – Demján, P. – Pachnerova Brabcova, K. – Brychova, V. – Dreslerová, D. – Rybníček, M. – Šimek, P. 2019:* The Best possible Time resolution: How precise could a Radiocarbon dating method be? *Radiocarbon* 61/6, 1729–1740. <https://doi.org/10.1017/RDC.2019.134>
- Škojec, J. 2000:* Archäologische Fundstätten und Funde im „Hinterland“ des Burgwalls von Mikulčice IV (Katastralgelände Čejkovice, Dolní Bojanovice, Josefov, Nový Poddvorov, Petrov, Prušánky, Starý Poddvorov, Strážnice, Sudoměřice, Vnorovy). In: F. Daim – T. Kempke – P. Kouřil – L. Poláček ed., *Studien zum Burgwall von Mikulčice*, *Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno* 18. Brno: Archeologický ústav AV ČR, Brno, 405–493.
- Šolle, M. 2000:* Po stopách přemyslovských Děpoliců: příspěvek ke genezi města Kouřimě. Praha: Vyšehrad.
- Štefan, I. 2011:* Great Moravia, Statehood and Archaeology. In: J. Macháček – Š. Ungerman ed., *Frühgeschichtliche*

- Zentralorte in Mitteleuropa, Studien zur Archäologie Europas 14. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, 333–354.
- Štefan, I. – Krutina, I. 2009: Raně středověké sídliště, hromadný hrob a pohřebiště na Budči (poloha Na Týnici). Ke vztahu archeologie a „událostní historie“. Památky archeologické C, 119–212.
- Theune, C. 2017: Postscript. In: D. Sosna – L. Brunclíková ed., *Archaeologies of Waste. Encounters with the unwanted*. Oxford: Oxbow, 179–183.
- Tomková, K. 2003: K interpretaci situace před čelní kamennou zdí na levohradeckém předhradí. *Archeologické rozhledy* 55/3, 625–632.
- Tomková, K. 2005: K odrazu sociální struktury v hrobových nálezech na raně středověkých pohřebištích na Pražském hradě a jeho předpolí. In: K. Tomková ed., *Castrum Pragense 7 – Pohřbívání na Pražském hradě a jeho předpolích. Díl I.1*. Praha: Archeologický ústav AV ČR Praha, Ústav archeologické památkové péče středních Čech, 145–157.
- Třeštík, D. 1997: Počátky Přemyslovců: vstup Čechů do dějin (530–935). Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Třeštík, D. 2001: Vznik Velké Moravy. Moravané, Čechové a střední Evropa v letech 791–871. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Třeštík, D. – Žemlička, J. 2007: O modelech vývoje přemyslovského státu. *Český časopis historický* 105/1, 122–164.
- Ungermaň, Š. 2007: Raně středověké pohřebiště v Dolních Věstonicích – Na pískách. Brno: dizertační práce (Masarykova univerzita, Filozofická fakulta).
- Ungermaň, Š. 2011: Schwertgurte des 9. bis 10. Jahrhunderts in West- und Mitteleuropa. In: J. Macháček – Š. Ungermaň ed., *Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa, Studien zur Archäologie Europas 14*. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, 575–608.
- Váňa, Z. 1978: Obnovený výzkum Budče v roce 1972. *Archeologické rozhledy* 30, 372–385, 475–478.
- Váňa, Z. 1995: Přemyslovská Budeč. Archeologický výzkum hradiště v letech 1972–1986. Praha: Archeologický ústav AV ČR Praha.
- Vaniček, V. 2007: Sociální mentalita české šlechty: urozenost, rytířství, reprezentace, obecné souvislosti, pojetí družiny, „modernizační“ trend. In: M. Nodl – M. Wihoda ed., *Šlechta, moc a reprezentace ve středověku. Colloquia mediaevalia Pragensia* 9, 141–188.
- Vencl, S. 1968: K otázce interpretace pravěkých staveb. *Archeologické rozhledy* 20, 490–510.
- Vignatiiová, J. 1982: Velkomoravská studna z Břeclavi-Pohanska. Sborník prací filozofické fakulty brněnské univerzity E 27, 203–214.
- Vignatiiová, J. 1992: Břeclav – Pohansko II. Slovanské osídlení jižního předhradí. Spisy Masarykovy univerzity, Filozofická fakulta 291. Brno: Masarykova univerzita v Brně.
- Vignatiiová, J. 1994: Výsledky archeologického výzkumu na jižním předhradí Pohanska u Břeclavi v roce 1992. *Jižní Morava* 30/33, 253–256.
- Vindrola-Padrós, B. – Moulding, D. – Astalos, C. – Virag, C. – Sommer, U. 2019: Working with broken agents: Exploring computational 2D morphometrics for studying the (post) depositional history of potsherds. *Journal of Archaeological Science* 104, 19–33. <https://doi.org/10.1016/j.jas.2019.01.008>
- Wamers, E. 2015: Franconofurd 2: Das bi-rituelle Kinderdoppelgrab der späten Merowingerzeit unter der Frankfurter Bartholomäuskirche („Dom“). *Schriften des Archäologischen Museums Frankfurt am Main* 22/2. Regensburg: Schnell & Steiner.
- Wamers, E. 2017: Carolingian Pfalzen and law. *Danish Journal of Archaeology* 6/2, 149–163. <https://doi.org/10.1080/21662282.2017.1407177>
- Whittaker, H. 2006: Game-boards and gaming-pieces in funerary contexts in the Northern European iron age. *Nordlit* 20, 103–112. <https://doi.org/10.7557/13.1802>
- Wickham, C. 2005: Framing the early Middle Ages: Europe and the Mediterranean 400–800. Oxford – New York: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780199264490.001.0001>
- Wickham, C. 2009: The inheritance of Rome: a history of Europe from 400 to 1000. The Penguin history of Europe 2. London – New York: Allen Lane.
- Wihoda, M. 2005: Die mährischen Eliten als Problem der Kontinuität (oder Diskontinuität?) der böhmischen Geschichte. In: P. Kouřil ed., *Die frühmittelalterliche Elite bei den Völkern des östlichen Mitteleuropas*, Spisy Archeologického ústavu AV ČR Brno 25, Brno: Archeologický ústav AV ČR Brno, 9–17.
- Wihoda, M. 2010: Morava v době knížecí 906–1197. Praha: Nakladatelství Lidové noviny.
- Williams, G. – Pentz, P. – Wemhoff, M. 2015: Die Wikinger. Berlin: Museum für Vor- und Frühgeschichte.
- Wolfram, S. 2017: Waste wanted: no space without time and place. In: D. Sosna – L. Brunclíková ed., *Archaeologies of Waste. Encounters with the unwanted*. Oxford: Oxbow, 123–126.
- Wood, S. 2006: The proprietary church in the Medieval West. Oxford: Oxford University Press. <https://doi.org/10.1093/acprof:oso/9780198206972.001.0001>
- Zavadilová, M. 2011: Die Baukultur des frühmittelalterlichen Zentralortes Pohansko bei Břeclav. Die Bedeutung der systematischen Ausgrabungen und neue Erkenntnisse. In: J. Macháček – Š. Ungermaň ed., *Frühgeschichtliche Zentralorte in Mitteleuropa, Studien zur Archäologie Europas 14*. Bonn: Verlag Dr. Rudolf Habelt GmbH, 105–118.
- Zehetmayer, R. 2008: Studien zum Adel im spätkarolingischen Niederösterreich: Politischer Handlungsspielraum, Herrschaftsrechte und Gefolgschaft. In: R. Zehetmayer ed., *Im Schnittpunkt frühmittelalterlicher Kulturen: Niederösterreich an der Wende vom 9. zum 10. Jahrhundert*, Nöla. Mitteilungen aus dem Niederösterreichischen Landesarchiv 13. St. Pölten: Niederösterreichisches Landesarchiv, 34–57.

Zoll-Adamikowa, H. 1971: Wczesnośredniowieczne cmentarzyska skeletowe Malopolski II. Analiza. Wrocław – Warszawa – Kraków: Wydawnictwo: PAN.

Zoll-Adamikowa, H. 1991: Frühmittelalterliche Bestattungen der Würdenträger in Polen (Mitte des 10. bis Mitte des 12. Jh.). *Przegląd Archeologiczny* 38, 109–136.

Žemlička, J. 1997: Čechy v době knížecí (1034–1198). Praha: Nakladatelství Lidové noviny.

Online zdroje

ESRI 2005: *Normalizing Census Data in ArcMap: Concepts and Roadmap*, ESRI Education Program [online].

[viewed 20/11/2019] Available from: <http://web.mit.edu/11.188/www/labs/lab3/normalize_arcgis.pdf>.

Photo/Image/Picture Calculation Pixel DPI for printing and editing [online]. [viewed 20/11/2019]. Available from: <<https://www.pixelcalculator.com/index.php?lang=en>>.

How to calculate the distance of an object in a photo [online]. [viewed 27/11/2020]. Available from: <<https://photo.stackexchange.com/questions/12434/how-do-i-calculate-the-distance-of-an-object-in-a-photo>>.

